

Nowe zasady przedawnienia roszczeń cywilnoprawnych

9 lipca 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw wprowadzająca nowe zasady przedawnienia roszczeń cywilnoprawnych.

Znowelizowane przepisy przewidują krótszy ogólny termin przedawnienia roszczeń, który wynosi nie dziesięć a sześć lat, przy pozostawieniu regulacji, zgodnie z którą dla roszczeń o świadczenia okresowe jak np. czynsz najmu oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej termin przedawnienia wynosi trzy lata. Również roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem lub ugodą przedawnia się z upływem sześciu lat. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenie okresowe należne w przyszłości podlega przedawnieniu trzyletniemu.

Podstawowym uzasadnieniem wprowadzonych zmian był postulat mobilizacji wierzycieli do szybszego dochodzenia swoich praw. Za przyjęciem proponowanych rozwiązań przemawiały także powstające w wyniku upływu czasu trudności dowodowe związane z dochodzeniem roszczeń.

Ustawa przewiduje swoiste wydłużenie przedawnienia w przypadku, gdy termin przedawnienia wynosi dwa lata albo więcej, przesuwając go na koniec roku kalendarzowego. Oznacza to, że jeśli termin przedawnienia liczony według dotychczasowych zasad przypadłby, np. na styczeń 2019 r. to według nowych reguł roszczenie przedawni się dopiero z końcem roku 2019. De facto może to oznaczać przedłużenie okresu przedawnienia nawet o blisko rok.

Ustawa zakłada szczególne - w stosunku do ogólnych regulacji - unormowanie przedawnienia roszczeń przeciwko konsumentom. Po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się

zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi. Oznacza to konieczność uwzględnienia przedawnienia przez sąd z urzędu. Jeśli sąd stwierdzi, że upłynął termin przedawnienia, oddali powództwo. Żadna czynność dłużnika nie będzie do tego potrzebna. Zmiana mechanizmu uwzględnienia przedawnienia w obrocie konsumenckim motywowana jest potrzebą zwiększenia ochrony konsumenta, będącego słabszą stroną stosunku prawnego i nie zawsze świadomego możliwości podniesienia zarzutu przedawnienia.

Ustawa wprowadza również normę, pozwalającą sądowni, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, na nieuwzględnienie upływu terminu przedawnienia w sprawach konsumenckich. Regulacja ta wprowadza tym samym margines niepewności co do tego czy nastąpił upływ terminu przedawnienia.

Nowelizacja przewiduje, że do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie ustawy i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych zastosowanie mają znowelizowane przepisy o przedawnieniu. Jeżeli zgodnie z k.c. w brzmieniu znowelizowanym termin przedawnienia jest krótszy (niż dotychczasowy), bieg przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie nowelizacji, ale jeśli przedawnienie rozpoczęte przed dniem wejścia w życie nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu. Roszczenia przedawnione przysługujące przeciwko konsumentom, co do których do dnia wejścia w życie nie podniesiono zarzutu przedawnienia, podlegają z tym dniem skutkom przedawnienia określonym w nowelizacji.

Katarzyna Nowosad
associate, aplikant
radcowski

Tel. 22 581 44 00, e-mail:
kontakt@fka.pl

Zapraszamy do subskrypcji naszego
newslettera prawnego:
<http://fka.pl/pl/newsletters>